

عفونت دستگاه ادراری در خانم ها

عفونت های دستگاه ادراری در اثر میکروارگانیسم های بیماریزا در مجاری ادراری ایجاد می شود، که مجاری ادراری شامل:

- کلیه ها
- حالبها
- مثانه
- پیشابراه

همه این قسمتها و یا فقط قسمتی از مجاری ادراری می تواند عفونی شود. عفونت درمان نشده می تواند به خون منتشر شود و باعث عفونت خون میشود.

عفونت ادراری چگونه اتفاق می افتد:

عفونت مجاری ادراری بوسیله باکتریها ایجاد می شود. این باکتریها می توانند باعث:

- عفونت کلیه ها (پیلونفریت)
- عفونت مثانه (سیستیت)

- عفونت پیشابراه

بطور طبیعی مجرای ادراری عاری از هر باکتری است. باکتریهایی که باعث این عفونت میشوند اغلب از رکتوم و یا واژن به پیشابراه و سپس به کلیه یا مثانه منتشر می شود. این اختلالات بیشتر در خانم ها به علت کوتاه بودن پیشابراه است که به باکتریها این اجازه را می دهد که به آسانی به سمت بالا حرکت کنند. و همینطور بعضی اوقات باکتریها از قسمت های دیگر بدن به دستگاه ادراری منتشر می یابند.

عوامل خطر برای عفونت مجاری ادراری:

- انسداد مجاری ادراری: مثل سنگ کلیه، که باعث انسداد در جریان ادراری از کلیه به مثانه می شود.

- شرایط مساعد کننده: مثل مبتلایان به دیابت و یا هر مسئله ای که باعث ضعیف شدن سیستم ایمنی شود.

- ناتوانی در تخلیه کامل مثانه، اگر ادرار در مثانه باقی بماند، باکتریهای کمی که در داخل مثانه هستند می توانند رشد کنند و باعث عفونت شوند.

- استفاده از مجاری ادراری: مثل کاتتریزاسیون و پروسیجرهای سیستم اسکوپ

- التهاب یا سائیدگی مخاط پیشابراه

- زنان یائسه

- زنان باردار

- زنانی که از لحاظ جنسی فعال بوده و دارای یک پارتنر جنسی جدید شده اند.

تظاهرات بالینی:

علائم عفونت ادراری شامل:

- شب ادراری (بیدار شدن در شب بخاطر ادرار کردن)

- تکرر ادرار

- احساس فوریت در ادرار

- دفع دردناک یا سوزش ادرار

- احساس درد در ناحیه لگن، پشت یا پهلوها، و یا احساس درد در معده

- تغییر کردن رنگ ادرار

- احساس تب و لرز

- تهوع و استفراغ

- تغییر در حجم ادرار

- درد در طول مقاربت

روش های تشخیصی:

تشخیص عفونت بر اساس علائم و آزمایشات انجام شده فرد می باشد. این آزمایشات ممکن است شامل یک معاینه لگن باشد. همینطور فرد باید از نظر تدریس در ناحیه مثانه و کلیه چک شود. یک نمونه ادرار جهت بررسی از نظر باکتری و چرک از فرد گرفته می شود. اگر عفونت همچنان پایدار و یا علائمی از عفونت بعد از درمان وجود داشته باشد، این آزمایشها ممکن است انجام شود:

- پیلو گرافی داخل وریدی

- اسکن اولتراسوند

- سیستم اسکوپ

درمان:

درمان ایده آل برای عفونت دستگاه ادراری استفاده از آنتی بیوتیک ها است که به شکل مؤثری باکتریهای موجود در مجاری ادراری را از بین برده ضمناً کمترین تاثیر را روی فلور طبیعی واژن و روده دارد. برای عفونت های بدون عارضه، رژیم های درمانی بک دوزی و یا رژیم های درمانی ۱۰-۳ روزه استفاده می شود. برای عفونت های مزمن یا عفونت هایی که دوباره عود می کنند از رژیم های درمانی طولانی مدت استفاده می شود. صرف نظر از رژیم دارویی تجویز شده، به بیمار آموزش داده می شود که حتی در



مرکز پزشکی نور و حضرت علی اصغر

عفونت دستگاه ادراری در خانم ها

تهیه کننده

خانم ز. فتحیان (کارشناس پرستاری)

زیر نظر آقای دکتر محمدرضا قرانتي

ارولوژیست و فلوشیب پیوند کلیه

(واحد آموزش به بیمار)

کدپمفلت: HN/A/48

تابستان ۱۳۹۳

شما می توانید از عفونت پیشگیری کنید، اگر شما:

- نوشیدن کافی آب و سایر آشامیدنی ها
- دفع ادرار پس از احساس دفع
- تمیز کردن ناحیه پربنه با حرکات از جلو به عقب، پس از هر بار اجابت مزاج
- عدم استفاده از لوازم آرایشی محرك در ناحیه واژینال
- دفع فوری ادرار پس از مقاربت جنسی
- تخلیه کامل مثانه در هنگام ادرار کردن
- مصرف يك دوزي يك آنتي بيوتيك خوراكي بعد از مقاربت جنسی

منابع: پرستاری داخلی- جراحی (برونروسودارث)

درس نامه ی جامع پرستاری داخلی جراحی (احمدعلی اسدی نوقایی)

دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی
مراکز آموزشی و درمانی نور و حضرت علی اصغر (ع)
ادرس: اصفهان، هشت بهشت، خیابان استانداری
تلفن ۳۴-۳۲۲۲۱۲۷-۳۲۲۲۲۵۵ فاکس
Email:nour@mui.ac.ir

صورت برطرف شدن علائم تمام دوزهای تجویز شده را مصرف کند.

«فنازوپریدین» يك نوع مسكن ادراري است که ممکن است به منظور تسکین نارحتي توام با عفونت در کنار آنتي بيوتیکها شود (این دارو باعث نارنجي شدن رنگ ادرار می شود). اگر عفونت درمان نشود، ممکن کلیه را درگیر و یا در خون منتشر شود که در صورت انتشار در خون، می تواند باعث مرگ فرد شود. همچنین اگر فردي عفونت شدید کلیه داشته باشد، باید در بیمارستان چند روزه بستري و آنتي بيوتيك وریدی دریافت می کند.

راههای خود مراقبتي:

- پیگیری برنامه درمانی
- افزایش مصرف مایعات روزانه، خصوصاً آب
- در صورت وجود تب:
- استراحت کنید، اگر درجه حرارت بدنتان بیشتر از ۳۸ درجه سانتیگراد است. و بعد از بر طرف شدن تب باز می توانید فعالیت خود را آغاز کنید.
- جهت کنترل تب می توانید اسپرین و یا استامینوفن استفاده کنید.
- از کمپرس آب گرم جهت رفع اسپاسم عضلانی می توانید استفاده کنید.
- اگر علائم عفونت دو روز و یا بیشتر از دو روز ادامه داشت، و یا علائمی نظیر خستگی، تهوع، استفراغ یا خارش داشته باشید به پزشک اطلاع دهید.
- دفع ادرار مکرر و رعایت معیارهای بهداشتی
- راههای پیشگیری از عفونت: